

Εκστρατείες Επιθεώρησης Εργοταξίων **Μάιος - Ιούλιος 2012 και Απρίλιος - Ιούνιος 2013**

Χωματουργικές Εργασίες - Κατασκευαστικές Εργασίες σε **Δίκτυα Παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας**

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ), κατά την περίοδο Απριλίου – Ιουνίου 2013, όπως και πέρσι, θα διεξάγει ειδική εκστρατεία επιθεωρήσεων των εργοταξίων, με βασικό στόχο την προστασία από τους κινδύνους που σχετίζονται με τις εκσκαφές και τις κατασκευαστικές εργασίες σε δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφέλειας. Κατά τη διάρκεια της εκστρατείας αυτής θα δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία τόσο των εργαζομένων εντός των εργοταξίων όσο και άλλων προσώπων που ζουν, εργάζονται, βρίσκονται ή διακινούνται στους χώρους γύρω από τα εργοτάξια. Επίσης, θα δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στην επιθεώρηση έργων σε δρόμους καθώς και στην εφαρμογή προληπτικών και προστατευτικών μέτρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων, που προκύπτουν κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών, από υφιστάμενα δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

Η εκστρατεία γίνεται με αφορμή τον σημαντικό αριθμό σοβαρών ατυχημάτων και επικίνδυνων συμβάντων που συνέβηκαν τα τελευταία χρόνια κατά τη διάρκεια εκτέλεσης εκσκαφών, άλλων χωματουργικών εργασιών και κατασκευαστικών εργασιών που σχετίζονται με τις εκσκαφές. Σε αρκετές περιπτώσεις και ειδικά κατά την εκτέλεση εργασιών κατασκευής αποχετευτικών συστημάτων κινδύνευσαν, τραυματίστηκαν ή έχασαν τη ζωή τους τόσο πρόσωπα στην εργασία όσο και τρίτα πρόσωπα, από καταρρεύσεις πρανών εκσκαφών ή/και πτώση σε εκσκαφές. Σημειώνεται επίσης, ότι σε αρκετές περιπτώσεις παρατηρήθηκε ότι κατά τις εκσκαφές οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας αλλά και τον κίνδυνο εισπνοής ινών αμιάντου λόγω του μη έγκαιρου εντοπισμού υφιστάμενων υπόγειων δικτύων υπηρεσιών και ορθής αντιμετώπισης των κινδύνων.

Οι επιθεωρήσεις που διεξήχθησαν κατά την εκστρατεία του 2012 επικεντρώθηκαν στον έλεγχο συμμόρφωσης των κυρίων των έργων (ιδιοκτητών) και των αναδόχων (μελετητών, επιβλεπόντων, εργολάβων) με τις διατάξεις της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσίας σε σχέση με την εφαρμογή προληπτικών και προστατευτικών μέτρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια των χωματουργικών εργασιών. Επίσης, οι Επιθεωρητές προέβηκαν σε ελέγχους της καταλληλότητας και επάρκειας της περιφράξης των εργοταξίων, ώστε να αποτρέπεται η είσοδος σε αυτά μη εξουσιοδοτημένων προσώπων. Επιπρόσθετα, ελέγχθηκαν και αξιολογήθηκαν τα μέτρα για την ασφαλή διακίνηση και προστασία του κοινού π.χ. οι διάδρομοι προσπέλασης, τα παραπετάσματα για την προστασία από πτώση υλικών κ.τ.λ.

Συνολικά κατά την περίοδο της περσινής εκστρατείας πραγματοποιήθηκαν 218 επιθεωρήσεις. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων της εκστρατείας του 2012 κατέδειξε τα ακόλουθα:

- Τα επίπεδα ασφάλειας και υγείας στην εργασία, στον κατασκευαστικό τομέα έχουν μεν βελτιωθεί αλλά δεν είναι ακόμη σε ικανοποιητικά επίπεδα.
- Τα διαθέσιμα σχέδια και οι πληροφορίες αναφορικά με τα υφιστάμενα υπόγεια δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, δεν ήταν αντιπροσωπευτικά της

υφιστάμενης κατάστασης με αποτέλεσμα οι εργαζόμενοι να εκτίθενται σε κινδύνους.

- Ειδικότερα κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης έργων κατασκευής αποχετευτικών συστημάτων, διαπιστώθηκαν τα παρακάτω:

- Παράλειψη εφαρμογής αποτελεσματικών μέτρων και διαδικασιών όπως της εφαρμογής συστήματος γραπτής άδειας εργασίας πριν από την είσοδο των εργαζομένων εντός εκσκαφών βάθους πέραν των 2m.
- Οι υπεύθυνοι των εργοταξίων συχνά υποτιμούσαν τον κίνδυνο και δεν προχωρούσαν στη λήψη μέτρων για προστασία των προσώπων έναντι πτώσης εντός των εκσκαφών.
- Η περιφράξη των εργοταξίων σε αρκετές περιπτώσεις ήταν ακατάλληλη και όχι στερεωμένη επαρκώς, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να ανακόψει τα οχήματα ή τους πεζούς από το να εισέλθουν στο χώρο όπου διεξάγονταν οι εργασίες.

Βασικός στόχος της φετινής εκστρατείας είναι η εφαρμογή κατάλληλων μέτρων προστασίας όπως αυτά θα προκύψουν από τη γεωτεχνική μελέτη και τη μελέτη αντιστήριξης της εκσκαφής. Παράλληλα, η εκστρατεία στοχεύει να αναδείξει την ανάγκη έγκαιρου και ακριβούς εντοπισμού των υφιστάμενων υπόγειων δικτύων υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και την εφαρμογή γραπτής άδειας εργασίας στις περιπτώσεις εργασίας μέσα στην εκσκαφή για την αποτελεσματική βελτίωση των επιπέδων ασφάλειας και υγείας κατά τη διάρκεια εκτέλεσης χωματουργικών εργασιών.

Υπενθυμίζεται ότι, η υποχώρηση εδάφους όπως και η κατάρρευση πρανών εκσκαφής είναι, σύμφωνα με τους περί Γνωστοποίησης Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων Κανονισμούς του 2007, γνωστοποιήσιμο επικίνδυνο συμβάν. Στις περιπτώσεις τέτοιων συμβάντων υποχώρησης εδάφους, λόγω έλλειψης ή αστοχίας του συστήματος υποστήριξης τα οποία θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο οποιοδήποτε πρόσωπο, τότε θα πρέπει να ενημερωθεί άμεσα για το συμβάν το αρμόδιο Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας. Σχετικό έντυπο γνωστοποίησης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ: www.mlsi.gov.cy/dli. Επισημαίνεται ότι η διερεύνηση των γνωστοποιηθέντων επικίνδυνων συμβάντων αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για τη λήψη διορθωτικών ή/και βελτιωτικών μέτρων με σκοπό την αποφυγή της επανάληψής τους και τη βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας.

— Για σκοπούς πληροφόρησης επισυνάπτεται ως Παράρτημα **κατάλογος** των σημείων στα οποία θα επικεντρωθεί η εν λόγω φετινή εκστρατεία μαζί με τις αντίστοιχες επεξηγήσεις.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει εκδώσει σχετικούς οδηγούς και ενημερωτικά έντυπα τα οποία διατίθενται σε έντυπη μορφή από τα Κεντρικά και τα Επαρχιακά Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και τα οποία είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Τμήματος www.mlsi.gov.cy/dli. Επίσης, στην ιστοσελίδα είναι αναρτημένη όλη η Νομοθεσία που ρυθμίζει θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Για πρόσθετες διευκρινίσεις ή πληροφορίες, μπορείτε να επικοινωνείτε με τους αρμόδιους Λειτουργούς Επιθεώρησης Εργασίας στα τηλ. 22405614, 22405616, 22405676.

Εκστρατεία Επιθεώρησης Εργοταξίων Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας
Απρίλιος – Ιούνιος 2013

A/A	Σημεία Ελέγχου (ΣΕ)
A	ΕΚΣΚΑΦΕΣ
1	Καθορισμός μέτρων στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) με βάση τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων
2	Γεωτεχνική μελέτη ή/και άλλες πληροφορίες
3	Μελέτη αντιστήριξης της εκσκαφής
4	Κατάλληλη και επαρκής αντιστήριξη ή κατάλληλη διαμόρφωση των πρανών της εκσκαφής
5	Γραπτή άδεια εργασίας για είσοδο στην εκσκαφή
6	Προστασία προσώπων και οχημάτων από πτώση στην εκσκαφή
7	Επαρκή μέσα πρόσβασης στο χώρο της εκσκαφής
8	Ασφαλής διακίνηση πεζών και οχημάτων εντός της εκσκαφής
9	Επαρκή μέτρα για καταστολή της σκόνης
10	Επαρκής σήμανση ασφάλειας και υγείας
B	ΔΙΚΤΥΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ (Υπόγεια ή Εναέρια)
11	Καθορισμός διαδικασιών και μέτρων στο ΣΑΥ για την αντιμετώπιση των κινδύνων από υφιστάμενα δίκτυα υπηρεσιών, με βάση τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων
12	Σχέδια αποτύπωσης των υπόγειων υπηρεσιών
13	Επί τόπου επισημάνση των υπόγειων υπηρεσιών
14	Ενημέρωση και συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς
15	Γραπτή άδεια εργασίας κοντά σε επικίνδυνα δίκτυα
Γ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΟΙΝΟΥ
16	Καθορισμός μέτρων στο ΣΑΥ για προστασία του κοινού περιλαμβανομένης της περιφράξης, με βάση τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων
17	Επαρκής περίφραξη του χώρου του εργοταξίου
18	Ασφαλής διακίνηση πεζών εκτός εργοταξίου

Εκστρατεία Επιθεώρησης Εργοταξίων Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας

Απρίλιος – Ιούνιος 2013

Επεξήγηση Σημείων Ελέγχου (ΣΕ)

1, 11 και 16: Εάν υπάρχει το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) στο εργοτάξιο και σ' αυτό καθορίζονται τα συγκεκριμένα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων με βάση τη γραπτή εκτίμηση κινδύνου σε σχέση με:

(α) τις εκσκαφές (ΣΕ 1)

(β) τα δίκτυα παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας – υπόγεια ή εναέρια (ΣΕ 11)

(γ) την προστασία του κοινού (ΣΕ16)

2: Εάν προηγήθηκε εκπόνηση γεωτεχνικής μελέτης πριν από την έναρξη των εργασιών εκσκαφής ή αν υπάρχουν επαρκή στοιχεία και πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά του εδάφους και την προηγούμενη χρήση της γης, στο ΣΑΥ. Γεωτεχνική μελέτη απαιτείται συνήθως στις ακόλουθες περιπτώσεις, όπου εκτελούνται εκσκαφές με βάθος μεγαλύτερο από 2 m:

i. θεμελιώσεις κτιρίων

ii. κατασκευή οχετών

iii. θεμελιώσεις γεφυρών

iv. κατασκευή τοίχων αντιστήριξης

3: Εάν υπάρχει μελέτη αντιστήριξης στις περιπτώσεις βαθιών εκσκαφών περιλαμβανομένων και περιπτώσεων όπου οι εκσκαφές γειτνιάζουν με κτίρια ή άλλες κατασκευές.

4: Εάν στην εκσκαφή έγινε η κατάλληλη αντιστήριξη ή αν τα πρανή έχουν επαρκή κλίση ούτως ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος κατάρρευσης και να διασφαλίζεται η ευστάθεια γειτονικών κατασκευών, σύμφωνα με τη μελέτη αντιστήριξης, όπου αυτό εφαρμόζεται.

5: Εάν καθορίζεται στο ΣΑΥ και εφαρμόζεται σύστημα γραπτής άδειας εργασίας πριν από την είσοδο προσώπων μέσα στην εκσκαφή βάθους πέραν των 2 m ή/και πριν από την εκτέλεση εργασιών κοντά σε επικίνδυνα υλικά ή ουσίες όπως αμιαντούχα υλικά ή εύφλεκτες ουσίες και εάν υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου από αρμόδιο πρόσωπο (π.χ. Μηχανικό Εργοταξίου, Συντονιστή).

6: Εάν υπάρχει περίφραξη ύψους τουλάχιστον 1.10 m κοντά στα άκρα της εκσκαφής και εάν η απόθεση των υλικών και η στάθμευση των μηχανημάτων και οχημάτων γίνεται σε ασφαλή απόσταση από το χείλος της εκσκαφής. Στην περίπτωση που συμπίπτει η περίφραξη της εκσκαφής να είναι και περίφραξη του εργοταξίου, τότε πρέπει να αποκλείεται η διακίνηση προσώπων μεταξύ της περίφραξης και της εκσκαφής και η περίφραξη να έχει ύψος τουλάχιστον 1.80 m, εκτός αν με βάση τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων εφαρμόζονται άλλα ικανοποιητικά μέτρα.

7: Εάν υπάρχουν ασφαλή κλιμακοστάσια ή φορητές κλίμακες με πλατύσκαλα και χειρολαβές (όπου απαιτείται) και εναέριοι διάδρομοι με ανθεκτικά δάπεδα και επαρκή πλευρική προστασία, για σκοπούς πρόσβασης μέσα στην εκσκαφή.

8: Εάν υπάρχουν διάδρομοι προσπέλασης των πεζών και διάδρομοι διακίνησης οχημάτων (όπου απαιτείται) μέσα στην εκσκαφή, ή αν γίνεται συντονισμός κίνησης πεζών και οχημάτων από σηματοφόρο.

9: Εάν γίνεται χρήση μηχανημάτων εφοδιασμένων με κλειστού τύπου καμπίνα χειριστή, συνεχής διαβροχή των υλικών και εφαρμογή διεργασιών που περιορίζουν τη δημιουργία σκόνης κατά τη φόρτωση ή και μεταφορά χωμάτων / υλικών.

10: Εάν υπάρχει κατάλληλη και επαρκής σήμανση ασφάλειας και υγείας για τις χωματουργικές εργασίες που εκτελούνται.

12: Εάν υπάρχουν διαθέσιμα στο εργοτάξιο σχέδια στα οποία να αποτυπώνονται επαρκώς τα υφιστάμενα δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφέλειας (εναέρια ή υπόγεια).

13: Εάν έγινε επί τόπου επισήμανση των υφιστάμενων υπόγειων δικτύων υπηρεσιών από την αρμόδια αρχή.

14: Εάν υπάρχουν στο ΣΑΥ καταγεγραμμένες διαδικασίες ενημέρωσης και συνεργασίας με τους αρμόδιους φορείς, καθώς και μέτρα για την αποφυγή ή/και αντιμετώπιση των κινδύνων που προκύπτουν κατά τη διάρκεια εργασιών κοντά σε δίκτυα παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

15: Εάν καθορίζεται στο ΣΑΥ και εφαρμόζεται σύστημα γραπτής άδειας εργασίας πριν από την εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας κοντά σε ηλεκτροφόρα καλώδια ή αγωγούς από αμιαντούχα υλικά ή άλλα επικίνδυνα υλικά ή επικίνδυνες ουσίες και υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου από αρμόδιο πρόσωπο (π.χ. Μηχανικό Εργοταξίου, Συντονιστή).

17: Εάν γίνεται αποτελεσματική απομόνωση του χώρου του εργοταξίου ώστε να εμποδίζεται η είσοδος σε πρόσωπα που δεν έχουν άδεια να εισέρχονται. Εάν το ελάχιστο ύψος της περιφράξης του εργοταξίου είναι τουλάχιστον 1.80 m. Εάν υπάρχουν επαρκή εμπόδια ασφάλειας (safety barriers) σε οδικά έργα (όπου αυτό εφαρμόζεται).

18: Εάν έχει γίνει διαμόρφωση ασφαλών και κατάλληλων διαδρόμων προσπέλασης και διακίνησης του κοινού εκτός του εργοταξίου με επαρκή και κατάλληλα προστατευτικά προστεγάσματα, ασφαλείς και ικανοποιητικές σε αριθμό υπέργειες διαβάσεις (π.χ. κατά την εκσκαφή οχετών) και με την τοποθέτηση αποτελεσματικών κιγκλιδωμάτων ή άλλων μέτρων προστασίας.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2013

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ